

התחיל פתאום להוכיחני על פני:
 — מה לך, בעצם, בתל-אביב? מה אומר אתה לעשות? למה לא תצא
 לאחד המחנות, לעבוד, להיות מורה?
 אני: — יש לי שהות, עוד אעבוד בארץ-ישראל. לפי שעה רוצה אני
 לראות קצת. יש בדעתי לבקר תחילה בירושלים.
 ברנר (ברוגזה קלה, בביטול):
 — כלומר, רומאנטיקה. מה תראה בירושלים? ובינתיים אתה מתגולל
 כאן ימים תמימים בבטלה (מצביע עלי, השוכב במיטה).
 ופתאום בהדגשה, ברגש:
 — לך לגליל!... למגדל, לגדוד העבודה — שם תראה!...

כאן אהרן אהרן

בגלגל נחור דני זכרון

י.ח. ברני / מגלגל "בין אים אים"

"ג'יג הצפ"

ב"בית-העם" הספידו את השומר מ"יורעאל", אשר מת
 ספצעיו — את הגיבור הלאומי אשר על במותיו נפל חלל. אחד,
 מי שהיה פועל-יום חברו של המנוח, עלה וסיפר בשבחו: אמיץ
 היה ההרוג, עזוי לבלי חת. מעין רוח-אבל מדכאה היתה
 בקולות-קריאתו נסוכה, לכאורה, ותלמידתו בעברית, "סועלת"
 ציונית" אחת, חולת עצבים, אשר היתה מדברת תמיד על
 הנחיצות להשפיע על יהודי המזרח בכלל ועל האהבה שהיא
 אוהבת ביחוד את הקורדיים המרוקנים בפרט, נכתה בפניה
 לעיני הקהל. ה"מזנון" נסגר על מסגר והוכרו לבל ימחאו כף
 לנאומים — אות לאבל כבוד; אולם נושא הנאומים האלה,
 בעיקר, לא היה כלל בכי ומספד על ההולך לבלי שוב, על
 החיים שנגזרו ככה באופן משולל כל בינה ודעת, על ההיות
 המופסדה של אדם חי אחד, אשר ספתה ותמה ללא תשלומין,
 על החידה העולמית הבת-בלי-שם ועל האסון העולמי, שאין לו
 תקנה, כי אם: דברי נחמה וטיפת תנחומין על העובדה
 המעציבה... ראש-האסיפה, עסקן ציוני ישיש, לא אמר: "הוא
 מת, ואני בקרוב הולך אחריו"... אלא שילב את המאורע
 ברעיון-התחיה, סיפר על כל הקרבנות, אשר נפלו על שדה-
 תחיתנו וניחם את עצמו ואת ה"עולם" באמרות רמות, שהגיבור
 הצעיר לא הומת בארץ-הדמים, אשר ממנה יצאנו, כי אם על
 שדמות-ישראל נפל, במקום אשר דרכה רגל נביאינו וגיבורינו
 מאז ומעולם... אותו מי שהיה פועל קפץ שוב ונשבע, כי כל

תנועה דורשת קרבנות וכי כולנו, כולנו נכונים למלאות את השדרות, לבוא על מקום-ההרוג... עוד אחד, בעל פרופיסיה חפשית, דיבר על מה שאנו צריכים ללמוד מזה ועל מה שאנו צריכים לכוון על פי זה את מעשינו, היינו, מיליציה... הודיינו... אָאָה... — היה אפילו מאן-דהו, שהשתדל „להיכנס לתוך הפסיכולוגיה של הערבים“, ומבלי תת להם צדק מנקודת השקפתנו, מצא, אף על פי כן, כי גם הם צודקים... הורגש, כי איזו אמת, אמת-המציאות, מרחפת מעל הראשים ומסתחרת תחת ה„אתה-בחרתנו“ המוטעם, אותו ה„אתה-בחרתנו“ המיוחד, הארץ-ישראלי... נראה, שה„עולם“ אינו רואה אותה אמת, ירא ממנה, מעלים עין ממנה, אינו רוצה לדעת ממנה, אינו מתעניין אפילו לדעת ממנה — אבל האמת ריחפה, ריחפה, ונשארה חלוייה: הר־געש, הר־געש...

דוד יפה ישב בין פנינה ואהודה — והביט בעינים משועטמות. ברכו הימנית נגעה בברך אהודה המלאה והשוקטה וברכו השמאלית בזו של פנינה — ברך רועדת ומהרבקת. רגע הירחר על הבדל-התכונות שבין שתי אלה ורגע בא לידי מסקנה כי אין הבדל בינותן. כל הנשים שוות הן. את זו צריך רק להעיר; היא ישנה עדיין. אבל הלא אלמלא הפריעה פנינה היתה גם זו נושקת לו! אחר-כך עשה „אכספרימנטים פליר“ טיים אחדים באברי גופו, הכל שלא במתכוון, כביכול, ופנה לבסוף, אל פנינה:

— איזו טיפשות, בכל זאת... הכל אצלנו גיבורים... גם שומר-המושבה שלנו בגיבורים... קיבל מכות מידי ערבים ומת — גיבור!..

— ומדוע לא? — נצטערה אהודה — האם לא ידע, כי סכנה היא לשמור את המושבה בלילה?
— ואם אפילו היה גיבור, — דיברה פנינה — מה בכך? הנשים הכסליות מעריצות את הגבורה...

ומסביב-סביב על הספסלים המסודרים ישב הקהל — הקהל הקטן, המצומצם בירושלים, המבקר בקביעות את „בית-העם“. זה היה קהל אמיגראנטי, עירוני, עני ורגיל, מקולטר לשליש ולרביע, הנפגש בכל גיטו יהודי; זו היתה שארית-הפליטה של הרוח המשכילי, האידיאלי, השאיפתי, מן הגיטו היהודי הקטן אשר בבירת פלשתינה. יוצאי רוסיה ברובם, שבגיריורק היו ממלאים בוודאי את שדרות-ה„פיקניקים“ לטובת העתונים הז'ארגוניים הרדיקאליים — כאן הטיל עליהם גורלם לשמוע לנאומים עברים, רק עברים, נאומים שחצי כל אמרה ואמרה מהם נבטאה בהברה המזרחית, כביכול, בביתים ותרי"ם דגושים, בהטעמת המלרע ובנגינה ממושכה, חיקויית ומזורה. בנשף אחר, בשעת קונצרט של „כינור-ציון“ עם „פוסטה מעופפת“, הרי כולם מעופפים גם הם, נותנים חופשה ללשונוֹר תיהם, מתראים, צוחקים, והפראנטיות הפרובינציאלית, שבתל-בושות הבהירות של הבתולות הבלתי-יפות והנשים הצעירות-הקונות, קורעת את העין; עכשיו היה הכל בעברית, בשתיקה

ומכוסה רוח כהה. הבינו את הדבר, פחות או יותר, תלמידי הסמינריום האחדים, אשר התגודדו אצל הפתח, שחרחרי ושמחי פנים ואכולי קדחת ומחסור. בין האריסטוקראטיה שבתוך הנאספים — רופא ואשתה שני פקידים ציבוריים ונשותיהם, מנהל מוסד ידוע אחד ושתי בנותיו, חובב־ציון אחד זקן ואמיד ואשה בת־ארבעים אחת, סופרת־ציירת, שהיתה מתבוללת עד אשתקד. ישבה בשורה הראשונה גם עלמת ספרדיה אחת בעלת עינים שחורות־בוערות ועקומות ופנים מלאים, צחים, סמטיים ובת צחוק חמדתי וריקני, אולי הספרדיה היחידה בירושלים, שביקרה אסיפת גברים. אכן, גם אבותיה, ששכנו בקירוב־מקום, היו אתה כאן; יחידה היתה להם. —

ברחובות הצרים אשר מסביב ל"בית־העם", אצל "המגרש הרוסי", דרכו על אדמתם בשקט פלחים יחפי רגל לחצאין ועטופי "עבאיות", רצוצים, שבעי מנוחה ושקועים בהגיוניהם הנסתרים, הברורים ולא־ברורים; חלאת המוגלה, שחור־הפחמים עם ערמת פיקחנים היו בעיניהם — הכל כאשר עברו כאן אבותיהם ואבות־אבותיהם זה מאות בשנים. קשת וחצים דבקו בסודריהם המלוכלכים, והצעירים שבהם נהמו בלשון־כולם שירת ליל קטועה. גוש־עפר אחד היה הכל מסביב.

— האסיפה נסגרה!

הנאספים קמו. בפתח לא נדחקו — היתה שהות. ממרחק, מעל המקום אשר לפני רגע התנועעו שם ראשי הנואמים, השחירה תמונת הרצל היהודי. המנורה הגדולה כבתה, ורוח משונה נשב מעל הקירות על הנדכאים היוצאים מ"בית־העם": נו, ובכן... שם, בכל המקומות, משיחים: ארץ־אבות... אוי, ארץ־אבות... והרי אתם כולכם פה... פה... בארץ־ישראל... — ומה?..

חלבנה בחוץ היתה במלואה.

י.ח.זרני / מאת "זין נים אים"

חופה שזרה

בערב היום הוא, אשר בו הוכרחו להעביר את הדסה הקטנה לבית-החולים של רוטשילד, הועמדה החופה השחורה בחצר-בית-הקברות.

להשתתף ולראות במחזה יצאה כל ירושלים — מ"ימין משה", מ"מאה שערים", מ"משכנות", מ"בתי הבוכרים" ומכל המקומות. ירושלים, השומרת על ירושת אבות וזכרון-קדמונים, המתפרנסת מפירווי כל שולחנות בית ישראל שבכל העולם, המסמלת את כל גאון היהדות התולדתית וכל הדרתה, השולחת את נעריה-החניה לחדרים ולישיבות וגוזזת שערות נערותיה-כלותיה במוקדם, המוציאה מתוכה, מ"חרבותיה" ומ"אהליה" בנוי-אדם וחלאת, "המגורש הנצחי", המספיקה לכל הפוצות זרע יעקב, "שמירות" עשבים לסגולות, פתקאות על קבלת גרבות והבטחות להתפלל במקומות הקדושים; ירושלים החלוקנית, השקועה, כקופת תולעים, באשפת הבטלה, בבאשת איי-החליפה ואי-התמורה, קירקה, סאנה וחגנה ביום ההוא. היה קהל רב-גונים: מכל ה"עדות" ומכל ה"כוללים".

גברים בתחתונים לבנים, בסנדלים ופוזמקאות, בחלטים מנומרים ובאבנטים רחבים, ילדים דקים כקיסמים ובעליו-נב"י פיאוח ארוכים, מתנועעים, נשים משוקצות ועושות רושם של מכשפות, אשר לשרון-הכישוף סר מעליהן, בתולות דדניות ופראות-מבט, אשר מפניהן נשקפו הבערות והטבע המחונק, ועל כולם — שמשים, בטלנים, פרושים, עסקנים בבתי חסד שונים, ממונים, תוקעי שופר, עיוורים מכל המינים, עניים וחולים מכל הסוגים, זקנים על משענת ובלי משענת, בחורי ישיבה מכל בתי-המדרש והקלויזים — אלה הפבריקאות ומקורי הפרנסה של העיר הקדושה, היה גם מספר של נוצרים סקרנים; מזוינות בכלי-השקפה ועדויות בשמלות-דרך מיוחדות להן לבדן, עמדה סמוך לכל דבר, תיירות אנגליות, שכל אחת מהן, בתבניתה הדקה והגבוהה ובהיובש המשונה, לא-האשת, שבפניה, נדמתה לשלושה קופים נתונים זה על גב זה.

בתוך קהל נאורי ירושלים היהודים היה גם באי-כוחה של העתונות העברית, צעיר הם בחיצוניותו וקוריוזי בכל דבר, שעמד כל העת ודאג להרושם, אשר המחזה הבלתי-יפשה יעשה על התיירים הנוצרים מאירופה...

— נאסד! — קרא כל העת בהעברית המיוחדת בפיו —

כלימה!

בער כבשנו של עולם — השמש — והתפור האבק החול
הלוהט על כל פגים. עיפוטה של ה"יודישע גאס", אשר בקרוב
לשער-יפו, היה בכנפי הרוח הרפה, שלשוא ניסת לצנן במקצת
את הלהבה. עיפות ועצלות היו שפוכות על כל הקהל שבה
רעב לראות. רק מספר העסקנים, מחותני הקהל וכפות
המכשלים הביעו איוו אמונה — אמונה ירושלמית, אונסית,
לשם רווח — בחשיבות הדבר שנעשה.

האנגליות נחלקו בדעותיהן, אם יש ענין בכל זה ואם לאו.
פחק, אמנם, לא פיהקה מהן בשעת מעשה אלא אחת, אבל כולן
דיברו הרבה והודו בצער, כי אין אצל ה"פיפל" הלז אותה
האכסטאוז הרליגיוזית, אשר ציפו אליה בלכתן אל בית-
הקברות של ה"פיפל" היהודי...

— החתן! אי, החתן בורח מתחת החופה!.. — עברה
לפתע רינה במחנה.

התגנדר ה"עולם".

— אי, מה אתם מדברים?.. על מה?..

החתן ה"גולם" הוציא לפועל את אשר הבטיח מראש. הוא
התרה והתרה, כי כל זמן שלא יסלקו לו את כל הנדוניה, לא
יקבל עליו עול-חופה. והנה!..

בחורי הישיבה מ"עץ-חיים" נתנו לו צדק גמור: לא ניחא
לו לאדם שירמו אוהו...

— ומה חושבים הגבאים? — התרעמו אחדים — אין
סדרים בירושלים!..

— תאבדע אני לראות את הקץ! — אמר באיכוה
העתונות.

— עכשיו לא תועיל הסגולה כל עיקר, — התבדח ממולו
אחד מן הנאורים.

— ומה, איפוא, יועיל? — קפץ על זה רוגזו של בחור
אחד — שמא ה"ביכלך" יצילו העולם? אה? שמא הציוניות?
אה?

— ה"נקיון", הנקיון שלהם היא תרופה לכל מחלה! —

התלוצץ על חשבונם של האפיקורסים שמש אחד — למה
 תורה? למה תפילה? למה מנהגי ישראל? הנקיון? אוי, אוי...
 — אבל אמרו מה שתאמרו — המה מן הצד „קלויזניק“
 עדין, כבן שרעשרה בעל עינים שקדיות ופיאות לא־ארוכות
 — הציוניות היא — „טאקי“ — למותר... הבאנק שלהם אינו
 מביא כל תועלת... אמת ויציב... אבל סדרים הלא יש שם... הכל
 בסדר! ואצלנו — איזה סדר?!

— ששש...

— פייסו כבר את החתן...

— ברוך השם... הוא מסכים...

הוא שב אל החופה...

— הביטו על הכלה...

— אבל היא אינה יכולה להביט בנו...

— מדוע? הלא רק עין אחת...

בדרך, בחורה, עמד עדיין בעל הפיאות הבלתי ארוכות על

שלו:

— אני לא אשתוק... מדוע לא יהיו סדרים?.. חמישים

בחורים, בלי עין־הרע... ומים לשתות בשבילנו אין... אף טיפת

מים... בכל חצי שעה צריך להפסיק מן הלימוד וללכת לחפש

מים...

ברם חבריו הועידו בו:

— ראה, זרח! מתפרץ אתה יותר מדאי!..

זרח נשתתק, ואולם בלבו גמלה החלטה קרובה־לגמר

אחת — החלטה סודית מסוכנה ואיומה. הוא צריך לכתוב את

כל טענותיו על גליון ולהדביק בסתר על הכתלים. הוא מוכרח

לעשות זאת!..

יום רביעי ברנר / "לכל אבאן"

חברג בני החולין

חצרות בתי החולים שבירושלים, כפרודורי בתי החולים שבה, היו מלאות המונים תשושי כוח ודוויים. עניים ואביונים, חבושי פרצוף ונגררים אחרי מקל, נאנחים ונאנקים — לא פחות מאשר אה לפני אלפיים שנה, כשנתגלה בה אוחו האברך הגלילי, שבתומת הזיותו וגאותו האוילית האמין, כי רפאות בידו לקדוי המוכים והנגועים, הטעונים והעמלים. שמש החברה קדישא התרוצצו בהן, באותן החצרות, ומיהרו לקבור את המתים של היום, כדי שלא לאתר את הכולל, כשם שהעומדים צופים בפרודורי בתי החולים נשאו עיניהם הצמאות אל הגבאים והאחוזים ביד, לקבל מהם, שעה אחת קודם, את המבטח מלפני ימים ושנים, וחלו ורעדו, שמא יאחרו חס וחלילה, את שעת הביקור של חוליהם בבתי המרפא. — בואי ברכת — אמרה אשה זקנה אחת לחברתה בחצר בתי החולים, רפואת הנפש, שלשם בא הפועל חפץ בעונה

הקבועה לשאול על מחלתו — בואי ונשב על הספסל פה. הנח ספסל פנוי.

— בואי גולדה — הסכימה ברכה להצעה וישבה ראשונה.
— אני אשה ישרה ואף אשה ישרה, וזיווג איתנו הקדוש ברוך הוא, — המשיכה גולדה — בואי ונשב יחדיו ואספר עמך, אל ייסר השם יתברך... שרה...
— ממשכנות? —
— הא? כן, ממשכנות...

השיחה הגניחה החלה, ניניני, אל ייסר השם יתברך, לא איכפת לה, לא איכפת לה, לגולדה הזקנה, שבעלי החברה הטובים יקחו... שיקחו את הכרים והכסתות... של שרה... של שרה ממשכנות... מילא... יקחו ממנה את הכר אשר עליו תשכב... אבל הדירה... להוציאה מן הדירה... היתכן?... הלא זהו גזל... גזל בראש חוצות... היא הלא יתומה מרה... יתומה... אין לה קרוב ואין לה גואל...

הנני בירושלים, — הרגיש חפץ וישב גם הוא על אחת האבנים.

יוסף חיים בינר | שכיף אבאין

פואימה א אבק

— בדרך כלל, מנחם, הרי ירושלים עיר ככל הערים, —
 אמר — פרטי הפרטים ומה שסמוי מן העין הן לא על נקלה
 יתפסו, אך בדרך כלל — עיר!.. גם בה חיים ומתים בני-אדם,
 גם בה אהבים ושונאים, צוהלים ובוכים, חולים ומבריאים,
 מבריאים וחולים... התונות, — הרשה הוא לעצמו גם טון
 דבריהותא — התונות נעשות בה על ידי שדכנים או גם בלי
 שדכנים, ו"ליות" נזחרות בה בהמון או בחשאי, הרי
 הסתובבנו כל היום וראינו: תושבים ותיירים, עוברים ושבים,
 עגלות, "תרקדנה"; הרבת גלחים ומיסיונרים, ארובות-עשן של
 בתי-חרושת לא תרקנה עליה ענני פיה, אך תחת זה ינשאו בה
 כיפות-המסגדים, צלבי בתי-הכנסיות אשר לנוצרים ותימרות
 האבק, כן, כן, מנחם, האבק רב ונשי היהודים מ"מאה שערים"
 ומ"משכנות" מתהלכות בו ברחובות כמתעלפות, הראית,
 מנחם? שמע! אסוציאציה נפלאה! שמע! באותה שעה יושבים
 בעליהן הגברים, שאינם גברים, בבתי-המדרש, בחנויות או
 אצל הכותל ושותים אבק גם הם; וילדיהן, ילדי ה"חורבות" —
 הלא היינו ב"חורבה" וראינו — כן, ילדיהן, מנחם, ילדיהן,
 שמוחותיהם מלאים אבק סידורים וגמרות, הרחוקים מלבם,
 ודמם המעט מהול במי אבק, מתנועעים וחולמים בהקיץ
 חלומות רפים על ארצות רחוקות... מבין אתה? ארצות רחוקות,
 שהאנשים שם עשירים, עשירים, עשירים, כמו באמריקה,
 ושאלמלא הם, אלמלא האנשים העשירים ההם, היתה ירושלים
 נחרבת כחרף-עין... פואימה נשגבה — וכי לא כך? פואימה
 של אבק!..

*

...הוא עמד לפני שער יפא כמו אז, לפני איזו שבועות, בהסתובבו בחוצות ירושלים הישנה עם מנחם. השער היה ברזל והיה סגור. שער יפא אינו סגור, כרגיל, והפעם היה ברזל סגור. וזה הפליא. הסמט לחטה על הראש ובכל הגוף קלח צונן. ואף גם זה הפליא. אבל הוא לא השגיח בזה ודיבר את דבריו אל מנחם. מנחם לא היה פה. מנחם היה עם, במטבח הקבוצה, באותו המטבח, שאסתר מבשלת שם (יחזקאל חפץ ידע זאת היטב!), אבל הוא, יחזקאל חפץ, דיבר אליו פה. ואף גם הפליא («שלוש פליאות»!).

הוא אמר לו, למנחם, בקירוב, כך:

— להיות כך אי אפשר. כלו כל הקצין. לנסות לחיות באופן אחר — אין רשות. אין רשות, מפני שאין כוח. היה לי אך דבר אחד, שינקתי ממנו: רחמים. אך, חייתי, נוכחתי, שאין בי רחמים, שאין לי כוח לרחם, שאין לי רשות לרחם, כי אך שקר ברחמי. לפני — שער יפא, עמקיהושפט, גי' בן-הינב.

אמר לו מנחם בוז הלשין:

— לא תמיד יצדק ה"לא". יש שצריך לצאת ממנו. יש שה"הן" מגלה צדדים, שלא פיללו להם. כל זמן שאתה חי — יהיו החיים ונסיונות החיים!

והוסיף להשיאהו:

— אתה, יחזקאל, עומד מרחוק לחיים. אתה עוד לא חיית, עוד לא נוסית במסות, ובלי נסיונות אין לך רשות להחליט דבר. מה אתה יודע? מה הנסיון שלך? כמה מצומצם הוא נסיונך! רק קדחת-יחיד, רק קדחת-יחיד, רק את עצמך אתה יודע, רק את עולמך, איזו דלות! מצא כוח בעצמך לנסות. מה, אתה רוצה לחיות את חיך הקלים עתה? אתה ירא מפני הקושי? צריך שיבואו יסורים חדשים. חדשים! אתה מבין?

מנחם נעלם — ושער-הברזל החל להסתובב על ציריו. צירי וחבלי יולדה! — נאנק החולה החולם רוצה לקום, אבל נפל בתוך כך נאקתו. חרדמת בלחות עצמה שוב את עיניו. והוא נמצא בשדה, ביום-חול אחד, בשעת ההפסקה של ארוחת-הצהרים. פה לא היו כל פליאות; פה היה הכל מובן. כל הפועלים החברים עמדו דוממים ובטלים, אך כהרף-עין התחילה לזמזם בראש נקישת המעדרים. הכל שבו לעבודה מבלי אוכל (קציצות-החרד, שעשתה מרים, העיקו על הקיבות), ורק הוא בעצמו החבא תחת השיח. הוא היה חלש יותר מדאי ולא יכול לעבוד. הוא שכב סרוח, היה נעים, אבל לבו רעד מאימת המשגיה. בקבוצה אין משגיה, אבל זה היה בעוד שעבד אצל האגודה. «אה?!» — הופיע פתאום המשגיה — אתה משתמט? ילה! או באה אסתר: «אני בעדך!» — אמרה — אתה הישאר פה! אתה חלש! אני אעבוד! רק אל תשתה ממיי הבור! המים מבארה של מרים מרים הם וגורמים לקדחת... שתה מן החלב אשר הבאתי! ואלום הוא מיאן לשתות, אף כי

צמא מאד. הוא חיכה לנס. הקציצות קציצות של כמהין ופטירות! — קרא בקול ונשתתק. אבל הקול הוסיף לדבר בנפשו: „נס, נס מוכרה לארע! אי אפשר בלי נס! מן הטבע, מדרך הטבע אין לו מה לצפות... כלום... צריך שיתרחש דבר מה מחוץ לדרך הטבע! אבל בדברו אליה כך — בשפתיו דיבר וקולו לא נשמע — ידע, הכיר בכל מהותו, כי הנס לא יבוא כי אין נסים...”

אז עמד מנחם על רגליו וגילה לו:

— ישובו של עולם — הנה הנס! בשדה אנו — הנה הפלא הגדול, הנה המיסטיקה הנשגבה!

— למה מלים לועזיות? — התוכח החולה — אבל מה שאמת אמת: בלי כל תמהון על עצמי יכול אני לאמור: מן המצב של עכשיו טובה לי גם היא, ואף זה ברי לי: עתה יש לי רשות לזה. מאחר שעתה לא לשמה ולטובתה אלך אליה, לא לעשות עמה חסד, לא פילנטרופיה, חס ושלום (גם אני במלים לועזיות!), כי אם לשמי, מתוך הכרת מצבי, מתוך שאני חולה, מתוך שנחוצ לי לדעת את הדרוש לי לדעת, מתוך שנחוצ לי להתנסות במה שאני צריך להתנסות... אלא מה? תאמר: היא בתור נסיון? והיא כשהיא לעצמה? וכי ככה מתייחסים לבת אדם?... ואם הנסיון לא יעלה יפה? על זה אני עונה: עלי העוון!... אם אין אהבה, הרי מפני שבכלל אין מין זה בעולם, מפני שבכלל בדויה המלה הזאת מן הלב... ואילו היתה בת מלכה — כלום הייתי אוהבת? או רק היו לי פניות אחרות... רק פניות... אבל אני אלך אליה! עם ה„פניות“! אני אוהבה... נס גדול יהיה פה... יהיה? אבל גם אם לא... גם אם יתגלה, שהצעד היה מוטעה — גם אז מה טוב!.. אז ודאי יבוא, סוף־סוף, הגבול, שאחריו בא מוכרח לבוא, הקץ: ודאי יש גבול כזה, סוף־סוף... אז תגיע השעה הנכונה ללכת מארץ־החיים... אני — אחת דתי: מתוך לכף־הקלע!

אבל בינתיים נקלע בכף־הקלע.

לא שער־ברזל ואף לא שער־עץ, עליה, עליית אבן,

טַנְמַנְט, בניר־יורק.

הוא עמד שם והביט על האקדח הקטן והישן, שהיה

מונח לפניו על משקף־החלון.

יום חיים ברנך / מכאן ומכאן
אטל'ס קורס

היה מחנק בגרון. דומה היתה כנסת-ישראל באותה שעה בעיני הבחור הרציני — כנסת-ישראל זו עם חייה מימות הריסות ביתר עד הנה, עם תפקידיה הסרסוריים אשר מילאה בימי הבינים ובעת החדשה, עם היחס של חלק אחד ממנה לחלק השני, עם אי-דאגתה לעתידה, עם משיכתה לפרנסות קלות שבערים, שנעשתה לה לטבע שני ואין מציל — לזונה עדינה ועלובה בכרכי הים, יהא בבואנוס-אייירס, שבצר לה היא מתריעה על מצבה לפני „אורחיה“, שבהם ובדעתם עליה היא תלויה כולה, ואף על פי כן אין היא חדלה להיות זונה, מפני שטבעה כך, מפני שטבעה נעשה כך. רע לה לזונה, רע מאד, ללא הועיל היא ממליצה על עצמה תמיד, נותני-לחמה להנאתם יורקים בפניה, וכשהיא נמאסת עליהם, הרי היא אובדת לגמרי, ואחרי ככלות הכל היא כמו מוצאת עונג בזנותה ובוחרת בחיים אלה מאשר להיות חולבת פרות. אחרת אין היא יכולה. אל תחכו ממנה, שתצא, סוף-סוף, מעצמה ותעמוד ברשות עצמה לעת-זקנה. אל תחכו, כי, סוף-סוף, תצא מעצמה ותבכר את הרפת הצרה על בית המרזח. רפת — לא לה היא!.

נפלה אימה חשכה גדולה. זונה בבואנוס-אייירס... כן, כן, בבואנוס-אייירס... עיר זו... בירת ארגנטינה, שמוזחמיר ישראל המועטים בה מעפשים את אוריה במסחרם החיי... ואף על פי כן... הי... הי... רעיון משונה... אף על פי כן בכלל... דבר מעניין... כמה עולה היא על זו עיר-הקודש, בירת פלשתינה, שרובה יהודים, והמסחר החי אין בה!.

— ירושלים! — המה הצעיר לנפשו ועלטה היתה בעיניו — חנות-קודש זו שהכל מוצג בה לראוה... אטליו-קודש זה, שהקדושה נמכרת בה באונקיה... זקנה בלה זו, שלא ידעת מעולם בושת... שכל ערכה היה תמיד במה שהגידו אחרים עליה...

— ירושלים! — הנד הצעיר בשפתיו הסדוקות — הלא עיר כזאת היא מן הנמנע שם... באיו מארצות-המערב או ארצות-הצפון... אותן הארצות עם יושביהן העמלים, האמיצים, הבונים... הלא עיר כזו התלויה רובה ככולה על הבטלה ועל החלומות המשקרים ואשר ממנה תצא חנופה, כזב וניוול, יהודי ולא-יהודי, לכל העמים — הלא עיר כזו מקומה רק במזרח הבטל, המנומר, הנמס בוהמתו, שהבלי ימי קדם התלויים עליו המה כל תפארתו...

— ירושלים! — בלע הצעיר את רוקו — עיר שרובה

יהודים ואיו יהודים! החוליה הזוטר עבה של השלשלת! הבריה היהודית התאונית, שאין בה טיפת דם וקורטוב של כוח למלא תאותה, הבריה, שאינה מסוגלה למלא בעצמה אף צורך אחד מצרכיה ההכרחיים, הבריה החשבנית והפקחנית עד כדי זיהום, הנעדרת כל רגש אהבה לאיוה מקום שהוא בכדור הארץ, הבריה שאינה יודעת משום עבודה אנושית, המלאה הזיות של פראי אדם ויחד עם זה רחוקה מכל משאת-נפש, השפלה עד לידי מצב של חולעה נרמסה והגאותנית עד כדי מדרגה של חסיד בלוי המלקק „שיריים“...